

ESPIRA GRUPPEN AS
Postboks 353
4291 KOPERVIK

Kontakt saksbehandler

Thomas Wegner Thomassen, 51 56 87 28

Ikke medhold i klage på ekstra pensjonstilskudd

Vedtak

Karmøy kommunes vedtak av 13.10.2022, om at Espira Østrem ikke har rett til ekstra pensjonstilskudd etter forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager §4a, stadfestes.

Statsforvalterens vedtak i klagesaken er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd

Saken gjelder

14.07.2022 søkte Espiragruppen, som eier av Espira Østrem, om å få dekket ekstra pensjonsutgifter. Det vises til at barnehagen har høyere pensjonsutgifter enn påslaget, og at pensjonsutgiftene per årsverk er høyere enn i de kommunale barnehagene. Det søkes om å få dekket ekstra pensjonskostnader på 186 916 kroner.

Karmøy kommune avsto søknaden 13.10.2022. Avslaget begrunnes primært med at kommunen mener at barnehagens pensjonsavtale er nyere enn 01.01.2019, sekundært fordi kommunen mener at det er gjort feil i beregningene. Blant annet fordi barnehagen har lagt til en engangskostnad i søknaden, en utgift som kommunene mener at barnehagen ikke har rett til å få dekket.

Espiragruppen klaget på avslaget den 29.10.2022. Det vises til at PBL har bedt KD og Utdanningsdirektoratet om svar knyttet til pensjonsavtalen, og det oversendes den 19.01.2023 et brev fra PBL knyttet til en Espira-barnehage i Vestfold og Telemark. Det anføres at avtalen er en reforhandling, og at den enkelte barnehage ikke har innvirkning på pensjonsløsningen, da den er en integrert del av tariffavtalen. I brevet peker PBL også på at engangspremier finansieres i kommunene og i de kommunale barnehagene, og at dette også skal gjelde i private barnehager, jamfør likebehandlingsprinsippet.

Den 25.11.2022 avsto kommunen klagen, og oversendte den til Statsforvalteren for endelig avgjørelse.

Statsforvalteren har ventet med å behandle klagen i påvente av en uttale fra Utdanningsdirektoratet. Vi beklager den lange saksbehandlingstiden.

Rettslig grunnlag

Barnehageloven §19 sier at kommunen kan gi tilskudd til godkjente private barnehager. I andre ledd slås det fast at private barnehager som får slikt tilskudd, skal behandles likeverdig med kommunale barnehager. I Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager, utdypes og reguleres kommunenes plikt til å gi tilskudd. §4 sier at kommunen skal gi et påslag for pensjonsutgifter basert på lønnsutgiftene i de kommunale barnehagene.

Dersom private barnehager har høyere pensjonsutgifter enn det de får dekket gjennom påslaget, vil de ha rett å få dekket dette, ifølge §4a. Dette er utdypet i merknaden til bestemmelsen, og det er tre vilkår knyttet til søknadsordningen:

- Pensjonsavtalen må være inngått før 1.1.2019
- Pensjonsutgiftene må være større enn påslaget
- Den private barnehagen har ikke rett til å få dekket pensjonskostnader som er høyere enn kommunens egne kostnader per heltidsstilling

Forskriftens §14 sier at det er Statsforvalteren som er klageinstans for kommunens vedtak om ekstra pensjonstilskudd til de private barnehagene.

Utdanningsdirektoratet har i en uttale 19.04.2023 uttalt seg om søknadsordningen¹. Her slås det fast at en pensjonsavtale er en overenskomst mellom barnehageeier og pensjonsleverandør. Medlemskap i en arbeidsgiverorganisasjon regnes ikke som en pensjonsavtale etter forskriften §4a. Uttalen omtaler også barnehager som er blitt egne rettssubjekter, og videreføring av pensjonsavtaler med små endringer.

Statsforvalterens vurdering

Som nevnt under rettslig grunnlag, er det tre vilkår som må oppfylles for at den private barnehagen kan få utbetalt ekstra pensjonstilskudd. Det første, og mest aktuelle i denne klagesaken, er hvorvidt pensjonsavtalen er inngått før eller etter 01.01.2019.

Partene er enige i at dette tidspunktet er et ufravikelig krav, men er uenige om Espira Østrem pensjonsavtale er inngått før eller etter dette.

Klager hevder at medlemsbarnehagene ikke har innvirkning på pensjonsavtalene, fordi medlemskapet i PBL binder dem til en sentralt fremforhandlet tariffavtale, hvor pensjon utgjør en av delene. De peker videre på at barnehagens medlemskap i PBL og PBLs avtale med Storebrand ble inngått før 01.01.2019.

Som nevnt har Utdanningsdirektoratet slått fast at medlemskap i en arbeidsgiverorganisasjon (som PBL) ikke gjelder som en pensjonsavtale. Tidspunktet for medlemskap i PBL er derfor ikke relevant i

---

¹ <https://www.udir.no/regelverkstolkninger/barnehage/tildeling-av-tilskudd/soknadsordning-for-pensjon/>

denne saken. Det som skal vurderes er om Espira Østrem pensjonsavtale med Storebrand er inngått før eller etter 01.01.2019.

Espira og PBL hevder at de (og med det Espira Østrem) inngikk pensjonsavtalen med Storebrand før 01.01.2019. Karmøy kommune stiller spørsmål ved dette, da pensjonsordningen Barnehagepensjon er gjeldende fra 01.01.2020.

Tariffperioden, som pensjonsordningen er en del av, reforhandles vanligvis annethvert år, ifølge PBL. PBL mener at en slik reforhandling ikke skal ha betydning for vurderingen av om vilkåret om avtaleinngåelse før 01.01.2019 er oppfylt.

Statsforvalteren kjenner ikke til innholdet i tidligere reforhandlinger, men ser at avtalen som trådte i kraft 01.01.2020, har nytt navn og også nytt innhold, i forhold til tidligere avtale.

Barnehagepensjon er en hybridpensjon, hvor innbetalingen er innskuddsbasert, mens andre elementer er hentet fra ytelsespensjon. Pensjonsavtalen før Barnehagepensjon var ytelsesbasert. Statsforvalteren mener at de to pensjonsordningene er svært forskjellige, noe som også underbygges i BDO-rapporten *Endringer i finansiering av private barnehager-pensjonspåslag*², fra 2019. PBL omtaler selv Barnehagepensjon som en ny pensjonsløsning, på sine hjemmesider³.

I overgangen mellom de to avtalene, gis ansatte fripolisere for sin ytelsesbaserte sparing. Oppsparte midler overføres altså ikke til ny avtale. Engangskostnaden som er en del av søknadsbeløpet, er for å administrere og forvalte disse fripolisene. Dette er, slik Statsforvalteren ser det, nok et element som støtter at Barnehagepensjon er en ny pensjonsavtale mellom barnehagen og Storebrand.

Statsforvalteren mener med dette at pensjonsavtalene før og etter 01.01.2020, ikke bærer preg av å være en videreføring, og at pensjonsavtalen Barnehagepensjon er en ny pensjonsordning. Den kommer derfor ikke inn under søknadsordningen for ekstra pensjonsutgifter.

Ettersom Statsforvalteren vurderer at avtalen er inngått etter 01.01.2019, vurderer vi ikke de andre anførselene i klagen.

Konklusjon

Statsforvalteren mener at pensjonsløsningen Barnehagepensjon, er en ny pensjonsavtale. Først og fremst fordi denne er en innskuddsbasert løsning, som erstatter en ytelsesbasert.

Barnehagepensjon er gjeldende fra 01.01.2020, og innfrir dermed ikke kravet om at pensjonsavtalen må være inngått før 01.01.2019 for å kunne søke om å få dekket høyere pensjonsutgifter, enn det som er dekket gjennom pensjonspåslaget.

Med hilsen

---

² <https://www.regjeringen.no/contentassets/3099fa8f26664be7919f4cb5f361aceb/endelig-rapport-pensjoner-private-barnehager-bdo.pdf>

³ <https://www.pbl.no/tariff/lonn-og-tariff/barnehagepensjon/>

Hallgeir Bø (e.f.)
ass. direktør

Thomas Wegner Thomassen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

KARMØY KOMMUNE
ESPIRA ØSTREM AS

Postboks 167
Postboks 353

4291
4291

KOPERVIK
KOPERVIK